

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

Лазарсва Т.А., д-р пед. наук, проф.

Благий О.С., канд. пед. наук, асист.

Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій підготовка майбутніх інженерів-технологів харчової галузі повинна здійснюватись на засадах компетентнісного підходу. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти також підтверджує, що «перехід до нового покоління галузевих стандартів вищої освіти на основі компетентнісного підходу є необхідним етапом на шляху реформування системи освіти в Україні». При цьому, сформована компетентність передбачає наявність таких елементів, як знання, навички і досвід професійної діяльності, що дає змогу особистості ефективно діяти або виконувати певні функції, спрямовані на досягнення стандартів у професійній галузі або певній діяльності. Представлене визначення досить повно відображає сучасну специфіку підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Розглянемо загальну структуру компетентностей майбутніх інженерів-технологів харчової галузі та визначимо в ній місце здоров'язбережувальної компетентності. У комплексі нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти виділено наступну структуру компетентностей (рис.).

Рис. Структура компетентностей майбутніх інженерів-технологів харчової галузі

На сьогодні важливим є необхідність виділення здоров'язбережувальної компетентності у структурі компетентностей у зв'язку з сучасними умовами підготовки майбутніх фахівців. Більшість науковців розглядає здоров'язбережувальну компетентність як загальну для всіх спеціальностей. Вченими особлива увага приділяється аспектам ціннісного ставлення до здоров'я, здорового способу життя, формування культури здоров'я та здоров'язбережувальної компетентності студентів засобами фізичного виховання. При цьому, питання формування здоров'язбережувальної компетентності майбутнього інженера-технолога харчової галузі у розрізі спеціалізовано-професійної підготовки залишається не розкритим.

Обов'язковими складовими здоров'язбережувальної компетентності є система знань, умінь, навичок, професійно важливих якостей та досвіду професійної діяльності зі здоров'язбереження. Дослідники наголошують на інтегративному характері цього поняття. Отже, проведений аналіз досліджень науковців дозволив уточнити сутність здоров'язбережувальної компетентності інженерів-технологів харчової галузі, яка полягає в інтегративній здатності фахівців застосовувати набуті ними знання, уміння та навички, сформовані професійно важливі якості у професійній діяльності, що спрямована на збереження, розвиток та оздоровлення споживачів шляхом розроблення оздоровчих продуктів харчування. При цьому встановлено, що структура здоров'язбережувальної компетентності інженерів-технологів харчової галузі містить три складові: медико-фізіологічну, біологічну та технологічну. Медико-фізіологічна складова забезпечує врахування під час розроблення оздоровчої продукції фізіологічних потреб споживачів у харчових речовинах залежно від їхнього віку, фізичної активності та стану органів і систем організму людини. Біологічна складова передбачає вибір оптимального складу нутрієнтів та харчових добавок, визначення їх оздоровчих властивостей. Водночас, технологічна складова забезпечує збереження та посилення корисних властивостей сировини в процесі розроблення рецептури та технології виробництва продукції.

За визначеним поняттям здоров'язбережувальна компетентність належать до професійної компетентності інженерів-технологів харчової галузі та є вузьконаправленою. Тому, у загальній структурі формування компетентностей її слід віднести до спеціалізовано-професійних компетентностей. Отже, встановлено сутність та структуру здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців та її місце у загальній системі компетентностей.